

**Олена Сайтз-Долиняк**  
*Віце-президент Україно-Американської Асоціації працівників вищої школи (UAACE) та директор програм, Міжнародна культурно-освітня асоціація (ICEA в США)*

## **СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

Релігія в Сполучених Штатах Америки характеризується як великою різноманітністю релігійних переконань та практики, так і високим рівнем толерантності. За даними перепису населення США, найпоширенішими релігіями в США є християнство, іудаїзм, іслам, буддизм, індуїзм та непов'язані релігії, включаючи атеїстів чи агностиків. Міжрелігійний діалог відноситься до діалогу між представниками різних релігій з метою зменшення конфліктів та досягнення узгоджених, взаємовигідних цілей. Свобода віросповідання охоплює усі релігійні дії, передбачені законом у певному регіоні.

Вагомою є історична роль американських релігійних організацій у наданні соціальних послуг тим, хто її потребує. Політичні зміни у Сполучених Штатах Америки та у світі демонструють, що більшість розвинених та слаборозвинених суспільств не задовольняють соціальних потреб свого народу. У новому тисячолітті економічні та політичні умови вимагають нової перспективи, і релігійні організації, включаючи церкви, синагоги, мечеті та храми, активно долучаються до надання соціальної допомоги. Як відомо, основні постулати протестантизму, католицизму, іудаїзму та ісламу фокусуються на милосерді та увазі до бідних. Як Мойсей і Маймонід у іудаїзмі, святий Фома Аквінський у католицизмі та Мухаммед в ісламі, приділяють велику роль формуванню благодійних установ.

Сучасні тенденції у сфері соціального забезпечення в США базуються на потенціалі залучення релігійних організацій. Сьогодні потрібно відзначити вагому участь релігійних організацій у соціальних програмах, освіті, у сфері соціальної роботи, охорони здоров'я та психічного здоров'я, а також значення духовності в життєвому циклі особистості. Вони доповнюють широкі послуги федерального уряду в задоволенні потреб населення у соціальних послугах.

Підкреслимо, що у сучасному суспільстві зростає роль духовності, що покладає особливу відповідальність на практикуючого соціального працівника

розуміти духовне життя клієнта в процесі надання допомоги. Вплив духовності зменшує кількість випадків депресії, гіпертонії та одужання від алкоголізму тощо. Яскравим прикладом є взаємодія державного департаменту U.S. Department of Health & Human Services (далі – Департамент) з релігійними громадами країни за допомогою Центру партнерства. Центр віри та можливостей NHS (відомий як «Центр партнерства») є надійною сполучною ланкою Департаменту з релігійною спільнотою та низовими організаціями. Центр партнерства став механізмом, за допомогою якого забезпечують місцеві установи, які мають довіру громади, актуальною інформацією щодо ресурсів та можливостей у сфері охорони здоров'я та обслуговування людей. Центр працює над налагодженням партнерських відносин з громадськими та релігійними організаціями, що допомагають Департаменту обслуговувати людей, сім'ї та громади. Центр партнерства працює з будь-якими агентствами, що входять до складу Департаменту з метою розширення їхнього впливу на громади. Він має на меті допомогти низовим організаціям отримати доступ до необхідних інструментів та існує для надання інформації, ресурсів і заохочення релігійних організацій для служби їхнім громадам.

Центр працює над тим, щоб релігійні та громадські організації могли комунікувати з урядом для досягнення спільних цілей: покращення роботи системи охорони здоров'я для громад; вирішення проблеми опіоїдної кризи, що спустошує сім'ї та громади; зменшення дитячого ожиріння; вирішення серйозних проблем психічних захворювань на інше [1].

Варто відзначити діяльність українських релігійних установ у Чикаго. Український культурний центр при парафії святих Володимира і Ольги був заснований для задоволення культурних потреб сучасної церковної спільноти, а також майбутніх поколінь американських українців. Будівництво цього комплексу завершено у 1988 році. У діяльності культурного центру беруть участь різні організації: мистецькі, наукові інституції, професійні та народні установи. Найбільш помітними з них є «Гроловиця», Українська школа танцю, Український католицький університет, представники Українського комітету Конгресу Америки, «Українська енциклопедія», «Українська медицина» та інші. У культурному центрі для української діаспори регулярно проводяться різноманітні зустрічі і заходи [2].

Отже, сьогодні надзвичайно важливо об'єднати зусилля всіх громад, щоб допомогти уряду здійснювати державну політику в галузі надання соціальних послуг населенню.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Центр віри та можливостей HHS. URL: <https://www.hhs.gov/about/agencies/iea/partnerships/about-the-partnership-center/index.html>
2. Український культурний центр. URL: <http://www.stsvo.org/our-parish/our-sobor>

УДК 007:215

**Вдовіна О.О.**

*К.н. з соц. ком., доцент кафедри українознавства,  
культури та документознавства  
Національний університет «Полтавська  
політехніка імені Юрія Кондратюка»*

## РЕЛІГІЙНА КОМУНІКАЦІЯ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Феномен релігійної комунікації базується на фундаментальних проявах людського існування: релігійній вірі, через яку людина сприймає світ, будує свої стосунки із соціумом та природою, знімає свої екзистенційні страхи; а також базується на комунікації – фундаментальному прояві людської сутності, через який людина підтверджує не лише існування своєї свідомості, але й самої себе, уможливорює життя у спільноті та історичну пам'ять. Релігійна комунікація (далі – РК) – своєрідний маркер основних ознак людини як унікальної істоти, і маркер змін, які відбуваються з людством протягом соціокультурного розвитку [1]. Дослідники та науковці стверджують, що всеохоплююча цифровізація, стрімкий розвиток інформаційних технологій, відчутний вплив ЗМІ та суспільна залежність від соціальних медіа гостро відображаються на способах та можливостях комунікації. Саме тому РК сьогодні з одного боку зазнає суттєвого впливу від вище окреслених факторів, а з іншого – сама зазнає процесів трансформації та змінюється піддаючись вимогам реальної дійсності.

Множинність дефініцій поняття «комунікація» (яких на середину ХХ ст. уже налічувалося до восьми десятків, а нині облік іде на сотні) та відповідних концепцій комунікації, висунутих у різних галузях знання, у повній мірі позначилася на теоретичному опрацюванні поняття РК. На сьогодні співіснують, причому із чітко фіксованими розбіжностями, кілька основних напрямів його інтерпретації [2]. Так, прихильниками філологолінгвістичного підходу є Р. Якобсон, К. Макклафін, Дж. Максвелл, В. Ястрежембський, Г. Н. Фрай, Д.